

DANSK BOTANISK FORENING

Til Landbrugsstyrelsen

Jonstrup den 3. marts 2021

Att. miljobio@lbt.dk

Att. Per Thygesen Christensen pethch@lbt.dk og Karen B. Knudsen kbk@lbt.dk

Vedr. Landbrugsstyrelsens høring om udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til pleje af græs- og naturarealer. Høringsfrist 15. marts 2021. <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/64850>

Dansk Botanisk Forening (DBF) skal hermed komme med vores kommentarer til høringsmaterialet, idet vi har fokus på den natur, som tilskuddene forventes at skulle tilgodese.

1. Dansk Botanisk Forening mangler formål med bekendtgørelsen.

Dansk Botanisk Forening forstår slet ikke, at bekendtgørelsen, der er grundlag for udlodning af rigtig mange penge (**beløbene er desværre ikke umiddelbart tilgængelige på LBST's hjemmeside**) til pleje af naturområder, ikke indeholder et formål. DBF vil erindre om, at 50 % af midlerne er danske skattekrone og andre 50 % er returnering af danske skattekrone via EU.

DBF har en forventning om, at formålet med tilskud af danske skattekrone til pleje af §3 beskyttede naturarealer er at sikre bedre vilkår for de trængte arter i den danske natur og dermed bidrage til at opfylde Biodiversitetskonventionens mål om at standse tabet af biodiversiteten. Det har Danmark skrevet under på i 1992! Tilskud til pleje af naturområder formodes at være et naturligt virkemiddel i at nå disse mål? Det er på høje tid, der handles målrettet for at stoppe biodiversitetskrisen med disse danske tilskudskrone!

DBF forventer, at der kommer et formål med uddelingen af de mange skattekrone – et formål, der skal være med til at indfri regeringens løfter i forhold til Biodiversitetskonventionen om at standse tilbagegangen i biodiversitet.

2. §12 'Plantedække, der kan afgræsseseller kan anvendes til slæt'.

Vi forstår §12 sådan, at der bare skal være plantedække, der kan afgræsses (laves til høslæt) og dermed at forekomst af træer på arealet er underordnet, bare der er plantedække under træerne. Det er et godt fremskridt, hvis vi har forstået det rigtigt. Det synes vi bør tydeliggøres over for ansøgerne. De fleste plante-arter kan jo afgræsses eller anvendes til slæt.

DBF foreslår, at man ændrer teksten til 'at der er dække af urte- og/eller græsarter'.

DBF finder det meget fint, at der er mulighed for trampestier etc.

3. §13 stk.1 ad 3. Tilskuds fodring af kalve i kalveskjul.

Efter DBF's mening hører tilskuds fodring ikke hjemme på §3-naturområder. Så fint at det ikke må finde sted. Vi mener derfor heller ikke, at tilskuds fodring af kalve kan foregå i naturområder. Kvægracer med kalve, der ikke har nok i mælken fra koen og fra vegetationen, hører slet ikke hjemme i naturområder – og slet ikke hvor der betales offentligt tilskud til plejen. I naturområder skal der græsses med naturformål og ikke med hurtig tilvækst på dyrene som formål.

DBF foreslår derfor, at muligheden for tilskuds fodring af kalve i områder med plejetilskud skal fjernes.

4. §14 stk. 2. Forbud mod slåning i perioden 1. maj til og med 20. juni.

Idet vi går ud fra, at tilskuddene har til formål at fremme biodiversitet på de naturområder, der får tilsagn til høslæt, forstår vi slet ikke, at der er tidsbegrænsning på slåningstidspunktet. Mange naturområder vil have det bedst med tidlig slåning, dvs. i første halvdel af maj. Slåning på dette tidspunkt vil tage konkurrencemagten fra græsarterne og fremme blomstrende urter. Desuden er det ofte sådan i Danmark, at vi har højtryk med vejr til høslæt midt juni. Slåning midt juni giver remontering af planterne og blomstring til f.eks. sensommer generationer af sommerfugle. Det gunstige høvejr kommer ofte tidligst tilbage igen i midt juli. Når der slås så sent, kommer der ingen eller for sent remontering af blomstring, til at planterne kan være til gavn for insekterne og til at de kan sætte frø.

Vi har tidligere (december 2011 og senere lejligheder) fremsendt dette bekymringspunkt samme med bl.a. Dansk Ornitologisk Forening (**se vedlagt**). I nævnte henvendelse foreslog vi afskaffelse af generel regel og erstattet af særlige regler efter behov på kendte fuglelokaliteter, hvor der er stor fugleinteresse. Vi er overbeviste om, at lodsejer, som udfører slåningen, ved hvordan problemet med rålam skal håndteres. Såvidt vi kan se, er der ingen naturmæssige argumenter for restriktioner mht. tidspunkt på naturområder. Vi forstår ikke helt, hvorfor reglerne ikke kan være som ved GB, hvor man må slå vegetationen efter 1. maj. En mulig løsning er at der ikke kan søges GB, og at slættilskud på egnede §3 arealer (i udgangspunktet kun ferske kultuenge og overdrev) sættes til GB + 800 kr hvor kravet er at slæt må først påbegyndes fra 15. juni.

DBF foreslår derfor, at den generelle regel vedr. tidspunkt for slæt ændres til 15. juni og i særtilfælde kun at omfatter strengere regler hvor det naturmæssigt og konkret er relevant, bl.a. i kendte yngleområder for fugle. Disse kan udpeges i samarbejde med Dansk Ornitologisk Forening.

5. §14 stk 3 (1). Synligt græsset per 15. september.

Dansk Botanisk Forening kan ikke nok betone, at datoen 15. september stadig ligger inden for græsningssæsonen. Vegetationen i mange naturområder stopper først væksten, når der kommer frost i november måske ført i løbet af december. Vi får senere og senere vinter med klimaændringerne. Når der har været frost, er mange af de arter, dyrene undgår i løbet af sommeren, blevet mere attraktive for dyrene. Derfor er efterårsgræsningen/tidlig vintergræsning meget vigtig for naturområder. Vi finder det derfor højst uheldigt, at skæringsdatoen er 15. september. Det er naturfjendsk, da den lysåbne natur har behov for at vegetationen græsses i bund inden forår.

Mange af vore naturområder vil få en meget bedre biodiversitet kvalitet med mulighed for helårsgræsning. Det er der ikke taget højde for i tilskudsreglerne, som de foreligger. Det mener vi der skal ændres på f.eks. vedr. kontroltidspunkt.

DBF foreslår, at kontroltidspunktet for synligt græsset efter eget valg kan flyttes til 15. marts – med accept af senere udbetaling af tilskud til naturpleje, jf. bilag 1 nedenfor. Vi mener desuden, at Landbrugsstyrelsen bør gøre langt mere reklame/information omkring hvad synligt græssethed er, så naturødelæggende brakpudsning – der burde være forbudt i det mindste i §3 moser – udgås.

5. §14 stk 3 (2). 1,2 Storkreatur per ha i de tre sommermåneder juni, juli og august.

DBF kan ikke nok understrege, at netop massiv græsning (1,2 SK per ha, hvilket er højt) i de tre sommermåneder juni, juli og august er til stor skade for naturen – ikke mindst på overdrev. Det er netop i denne periode blomsterne skal blomstre, forsyne insekter med pollen og nektar og sætte frø. Så denne kontrolmetode er i den grad direkte skadelig for naturen. Vi er klar over, at der kan søges dispensation hos kommunerne til et lavere antal SK – helt ned til 0,3. Der er ikke krav om at dyrene skal græsse i området ud over det tre naturmæssigt følsomme sommermåneder. Biodiversiteten er helt afhængig af græsningen i de tidlige forår (april og maj) og i efteråret/tidlig vinter (september til og med december). Det kan opnås med helårsgræsning eller 'tidlig ud – sent hjem' princippet.

Kontrolmetoden StorKreaturer (SK) giver heller ingen mulighed for at frahegne områder temporært i disse naturmæssigt følsomme sommermåneder eller foldskifte, da dyrene ved kontrol skal have adgang til hele det ansøgte område i netop disse tre følsomme sommermåneder.

DBF foreslår, at kontrolmetoden græsning med krav om 1,2 StorKreatur i juni, juli og august fjernes som mulighed. Alternativt, at krav-perioden ændres til perioden 15. april til og med maj samt 15. september og oktober.

6. § 14 stk 4. Afpudsning af §3 beskyttede naturområder

LBST giver tilskud, der tillader afpudsning af §3-natur, jf Bilag 2 nedenfor. Uden naturmæssige argumenter. Afpudsning af §3-beskyttede naturområder er en handling, der resulterer i en tilstandsændring, hvilket er ulovligt uden at der er givet dispensation. Med mindre, der er tale om kulturrenge.

Brakpudsning har ikke noget formål rent naturmæssigt. Tilmed kan afpudsning i den grad være ødelæggende for naturområder, hvor de fysiske strukturer er en del af naturens forudsætning. Det kan f.eks. være engmyretuer, tuede star-arter og generelt fysisk struktur, som er naturen forudsætning. Afpudsning kan under ingen omstændigheder være en '*naturlig del af afgræsningen*', som der skrives i betænkningen. Det er en total misforståelse, hvis det er natur, der skal understøttes og være formålet med tilskud af danske skatte kroner.

DBF foreslår, at afpudsning forbydes, med mindre det med konkrete naturmæssige argumenter kan tillades med dispensation fra myndigheden. I §3 moser mener vi, brakpudsning slet ikke bør kunne forekomme. Det bør kunne forbydes i tilskudsreglerne.

Efterskrift. DBF mener ikke det er nødvendigt at vente på resultater fra pågående projekter, f.eks. Natureman. Der er rigeligt med belæg for at tage fat allerede nu. Og gerne udvide senere til fordel for naturen.

Til orientering.

DBF sender dette til Miljøminister Lea Wermelin miljoeministeren@mfvm.dk og Fødevareminister Rasmus Prehn foedevareministeren@mfvm.dk med følgende ordlyd:

Dansk Botanisk Forening henvender sig hermed til jer som de to ministre, der kan gøre noget effektivt for at standse tabet af dansk biodiversitet ved bl.a. at ændre kontrolreglerne for tilskud af danske skattekrone til græsning og slæt. Lavthængende frugter. Og det haster!

Kan det være rigtigt, at der hver år tilflyder mange danske skattekrone til dyreholdere under figenbladet af naturpleje, når alle med viden om natur ved og flere gange har gjort opmærksom på, at disse ordningers indhold og kontroltidspunkt er direkte skadelige/ingen positiv effekt har for naturen.

Kan det være rigtigt, at regeringen på denne måde sender penge til naturpleje uden positiv effekt, og som slet ikke giver det løft til den trængte biodiversitet, som de kunne have gjort for de tildelte skattekrone?

Dansk Botanisk Forening håber, at vores henvendelse finder gehør og at I snarest vil ændre ordningerne, så de målrettes naturkvalitet og medvirker til at standse tabet af biodiversitet. DBF har givet forslag i vedlagte, hvor vi har kommenteret på betænkning om tilskud til Græs- og Naturpleje, som netop er i høring. Vi er klar over, at der ikke sker noget i indeværende år, men fra 2022 forventer vi markante ændringer.

Det kan lade sig gøre at tilgodese biodiversiteten i andre EU-lande, hvor der tænkes i naturformål, når der udbetales tilskud. Hvor der er en vilje er der en vej.

Venlig hilsen

Anna Bodil Hald

Formand DBF Naturbeskyttelsesudvalg.

Mobil 21 42 23 30

kontor@botaniskforening.dk

annabodil.hald@gmail.com

Bilag 1.

Landbrugsstyrelsen skriver nedenstående i pressemeddelelse af 23. februar 2021. Det viser, at udbetaling af pengene godt kan vente – og det uden at tilskudsmodtagerne har spurgt om udsættelse. Derfor bør der ikke udbetalingsmæssigt være problemer med, at kontrol af græssethed kan foregå i anden halvdel af marts.

Publiceret 23. februar 2021

Vi har fuld fokus på at udbetale tilskuddene så hurtigt som muligt, og vi forventer, at en stor del af kunderne vil få pengene i løbet af februar og marts. Vi arbejder på at have udbetalt 2020-tilskuddene senest 30. juni 2021, når man ser bort fra enkelte komplicerede sager.

Bilag 2.

Landbrugsstyrelsen tilskynder/tillader dyreholdere/lodsejere til at slå og brakpudse. Det er i mange §3 arealer (moser, hede, strandeng mv.) ulovligt at slå/brakpudse uden dispensation, da det er en tilstandsændring. Kun hvor der normalt har være høslæt i kulturengen kan det være tilladt.

Reference: <https://lbst.dk/landbrug/natur-og-miljoe/httplbstdklandbrugnatur-og-miljoeplejegraes/hvis-mit-areal-aendrer-karakter/hvis-buske-breder-sig/>

5

Hvis buske breder sig

Tæt krat, brombær, høje tagrør og lignende kan brede sig på dine arealer. Det er vigtigt, at arealer, som dine dyr ikke kan afgræsse, er under 100 m². Der må dog være områder på under 500 m², der ikke kan afgræsse, hvis de tilsammen med områder under 500 m², der ikke plejes, ikke udgør mere end 10 %. Sørg for at holde dem under denne grænse ved hjælp af slåning, afpudsning eller intensiv afgræsning i folde.

Arealet må ikke være et skovareal. Det er ok med spredte træer, hvor der mellem eller under træerne er et plantedække, der er egnet til afgræsning. Det betyder, at der ikke må være så mange træer, at det forhindrer et plantedække egnet til afgræsning, lige som du ikke samtidig må modtage tilskud til skov på arealet.

